

SuKoKan joukkotarkastukset hoituvat yhteistyöllä ja rutiinilla

SuKoKan joukkoterveystarkastukset ovat arvostettu jäsenetu. Harva tulee ehkä kuitenkaan ajatelleeksi, miten massiivisesta operaatiosta joukkotarkastusten järjestämisessä on kyse. Onnistuneeseen päivään vaaditaan valtavasti etukäteissuunnittelua: parhaimmillaan kahdeksaankymmeneen sähköpostiin vastaamista, yli sadan tarkastettavan koiran koordinoitua sekä vähintään seitsemän talkoolaisen useita tunteja kestävästä vapaaehtoistyöpanosta.

Teksti: Hanna-Sisko Onnela **Kuvat:** Eva Vilamo

Eva Vilamo koordinoi SuKoKan joukkotarkastuksia ja toimii yhdyshenkilönä SuKoKan hallituksen ja joukkotarkastusten talkoolaisten välillä. Tarvittaessa hän tukee ja auttaa tarkastusten järjestäjiä. **Merja Karhunen, Sanna Kahelin ja Anna-Maria Linna** järjestävät joukkotarkastuksia ja johtavat tarkastuspäiviin osallistuvien talkoolaisten verkostoa. Vapaaehtoiset ovat SuKoKan jäseniä ja kasvattajia.

– Mielestäni SuKoKa tekee tärkeää työtä kannustaessaan jäseniään joukkotarkastuksiin. Olen myös huomannut, että joukkotarkastukset ovat monen mielestä se tärkein jäsenetu, Vilamo miettii.

Merja Karhusen tehtävänä on toimia linkkinä SuKoKan ja eläinlääkäri **Lotta Axelsonin** välillä.

– Axelson antaa minulle päivämäärä- ja paikkakuntaehdotukset, jotka hyväksyn. Vastaanotan ja hallinnoin sähköposti-ilmoittautumisia ja koordinoin talkooporukkaa. Järjestän vuosittain noin 9–10 joukkotarkastusta pääkaupunkiseudulla, Turussa ja Oulussa.

Lue ohjeet, kun ilmoittaudut

Ilmoittautuminen aukeaa noin kaksi viikkoa ennen tarkastuspäivää tiettyinä kel-

Joukkotarkastuksiin on hyvä ottaa mukaan joustava ja kiireetön mieli.

lonaikana. Ajat jaetaan ilmoittautumisjärjestyksessä. Ilmoittautumisen jälkeen sähköpostiin saapuu automaattiviesti perille tulleen ilmoittautumisen merkiksi. Ilmoittautumiset käydään läpi ja joukkotarkastuspäivä aikataulutetaan muutaman päivän kuluessa. Tässä kohtaa koordinoijan yhteydenottoa kannattaa odottaa kärsivällisesti. Tieto siitä, että ilmoittautunut on mahtunut mukaan joukkotarkastukseen, tulee sähköpostitse noin viikon kuluessa ilmoittautumispäivästä.

– Ilmoittautuessa kannattaa lukea ohjeet tarkasti. Puutteellinen ilmoittautuminen työllistää. Etukäteen kannattaa käydä oma kalenteri läpi ja pohtia, onko mahdollista ottaa vapaata joukkotarkastuspäivänä, ja ettei ole tullut sopineeksi jotain muuta siihen iltaan. Lisäksi kannattaa huomioida, että jos ilmoittautumisen tekee jonkun muun ihmisen puolesta, on ilmoittajan velvollisuus toimittaa ohjeistus myös koiran joukkotarkastukseen tuovalle henkilölle, Karhunen muistuttaa.

Nykyisessä kiireisessä elämänrytmisä eläville kasvattajille käy välillä niin, että ohjeet jäävät lukematta. Se on luonnollista, mutta talkoolaisille siitä voi koitua huomattavaa lisävaivaa.

– Etenkin pääkaupunkiseudulla joukkotarkastuspäivään saattaa tulla 120 ilmoittautumista. Liian aikaisin tulleita ilmoittautumisia ei voida huomioida, mutta niihinkin täytyy vastata. Jokainen sähköposti käsitellään yksitellen koiran koko ja rodun määrittelemät tarpeet sekä omistajan aikataulutoiveet mahdollisimman hyvin huomioiden, Vilamo kertoo.

Aikataulutus vaatii kokemusta ja silmää eri tyyppisille koirille, sillä esimerkiksi samassa porukassa tulevien usean pikkukoiran kuljettaminen vastaanottohuoneeseen ja ulos vie vähemmän aikaa kuin erikseen paikalle kuljetettavien suuren rodun

Lotta Axelsson tiimeineen tekee SuKoKalle myös PEVISA-ohjelman mukaisia luustokuvauksia. Muihin joukkotarkastuksiin verrattuna päivät ovat hieman rauhallisempia, sillä osallistujia voidaan ottaa vähemmän. Koirat otetaan vastaan porrastetusti kolmessa ryhmässä.

edustajien. Koiramäärien vaihtelu, rotukirjo, perumiset ja aikataulutoiveet ovatkin suurimpia syitä siihen, miksi monen toivomaa joukkotarkastusten nettiajanvarausta ei tulla jatkossakaan näkemään.

Tule paikalle ajoissa

Joukkotarkastuspäivän aikataulujen rakentaminen on kuin suuren palapelin kokoamista. Karhusella siitä on jo pitkä kokemus. Hän tunnistaa sähköposteja käsitellessään aiemmista tarkastuksista ne kasvattajat, joiden koirien käsittely tapahtuu joutuisasti. Samoin hän tunnistaa ne, jotka eivät välttämättä tule paikalle tälläkään kertaa. Peruutuksiin suhtaudutaan ymmärtäväisesti.

– Jos tarkastukseen on ilmoitettu 120 koiraa, on ihan luonnollista, että peruuntumisia tulee hyvistä syistä. On kuitenkin harmillista, että jos olen saanut ilmoittautumisen ja antanut siihen ajan, saankin vastaukseksi, että oho, en huomannutkaan, että minulla onkin sinä päivänä jo jotain muuta. Kaikista ilmoittautuneista peruu yleensä noin kymmenen prosenttia, Karhunen kertoo.

Eniten Karhusta harmittaa välinpitämättömyys niin ilmoittautumisen yhteydessä kuin tarkastuspäivänä paikalle tullessakin.

– Eihän me kampaajallekaan mennä puolta tuntia myöhässä ja oleteta, että pääsemme sisälle, hän miettii.

– Haluamme, että kaikki on mahdollisimman sujuvaa. Toivomme osallistujien tulevan paikalle hyvissä ajoin. Moni tuskastuu, kun ei pääsekään tarkastukseen heti klinikan ovesta astuessaan, mutta itse ajattelen, että hieman edullisemmalla hinnalla tarkastukseen päästessään osallistujan kannattaa ottaa mukaan joustoa ja rentoa mieltä, Karhunen sanoo.

*Päivien kulku on
hioutunut vuosien varrella
sellaiseksi, että kaikki
tietävät, mitä tekevät.*

Lotta Axelsson

Usein viime hetken perumisten vuoksi käy niin, että tarkastus sujuukin nopeammin. Silloin on eläinlääkärin työn jouhevuuden kannalta hyvä, että paikalla on heitä, joita voi ottaa väleihin.

– On tärkeää, että meille tarkastuksen tarjoavalla eläinlääkärillä on jatkuvasti tarkastettavia koiria. Pyrimme rasittamaan häntä päivän aikana mahdollisimman vä-

hän tyhjiä hetkiä tai millään muullakaan ylimääräisellä.

Tarkkaa suunnittelua

Talkoolaiset ottavat vastaan osallistujat. He kertovat tarkastuksen kulusta, käyvät läpi koiran omistajan kanssa, mitä kullekin koiralle tarkastuksessa tehdään, tiputtavat koirille silmätipat autojen luona, ohjaavat pihalla ilmoittautumaan sisätiloihin, rahastavat ja kirjoittavat kuitit, antavat kaa-
vakkeet ja auttavat niiden täyttämässä. He kertovat, milloin kannattaa tulla koiran kanssa sisälle vai kannattaako odottaa ulkona.

Sisällä on jonon hoitaja, joka pitää huolen siitä, että eläinlääkärillä on jatkuvasti tarkastettavia koiria. Hän myös valvoo, että eläinlääkärin luota tulevat poistuvat eivätkä jää odotustilaan. Uskollisesta talkooporukasta osa on ollut mukana jo viidetoista vuoden ajan.

Karhunen on kiitollinen yhteistyöstä Axelssonin kanssa.

– Osa hänen ammattitaitoaan näissä tarkastuksissa on kyky luottaa siihen, että me talkoolaiset hoidamme kaiken sen, mitä hänen huoneensa ulkopuolella tapahtuu. Siten hän voi keskittyä siihen, mikä on hänen osaamisensa ydin. Hänellä on mahtava

Lotta Axelson on tehnyt terveystarkastuksia SuKoKan jäsenten koirille jo vuosien ajan. Joukkotarkastuspäivät eivät onnistuisi ilman useamman talkoolaisen työpanosta. Kuvassa silmätutkimuksessa Axelsonia avustamassa Anja-Riitta «Ansku» Hyttinen. Hän myös järjestää luustokuvauksia yhteistyössä Kati Tverin kanssa.

keskittymisen ja läsnäolon kyky. Jos hän löytää jotain mainittavaa tarkastettavasta koirasta, hän käy sen asiakkaan kanssa läpi. Osallistujien on kuitenkin hyvä ymmärtää, että joukkotarkastus on terveystarkastus. Sairauksien tutkimukseen varataan oma vastaanottoaikansa, Karhunen muistuttaa.

Joustava asenne takaa onnistuneen päivän

Talkoolaisten tavoitteena on, että joukkotarkastuspäivät olisivat kaikille mahdollisimman mukavia.

– Parhaimmillaan päivä voi tarjota osallistujalle pienen hetken jutella toisten kasvattajien kanssa. Paikalle ei kannata tulla kauhealla kiireellä. Silloin tilaisuudesta voi nauttia itsekin. Hyvä ilmapiiri välittyy varmasti vastaanottohuoneeseen asti, jossa eläinlääkäri tekee pitkän työpäivänsä päälle vielä iltavuoron meidän hyväksi, Vilamo sanoo.

Karhunen mielestä joukkotarkastuspäivästä tekee onnistuneen se, että kaikki tietävät, mihin he ovat tulossa.

– Paikalle ei kannata tulla ajatellen, että tämä on kuin normaali eläinlääkärikäynti, jolla omalle ajalle pääsee täsmällisellä kellonlyömällä. Ohjeistussähköpostin lukeminen kannattaa. Odottamiseen kannattaa varautua ja tulla annettuna aikana ilman stressiä ja kiirettä. Positiivinen, rento asenne tekee hyvän päivän, Karhunen kannustaa.

Arvostettu eläinlääkärikumppani mahdollistaa tarkastukset

Jäsenistöltä tulee usein toiveita tarkastuksen järjestämisestä jollekin tietylle alueelle. Vilamo peräänkuuluttaa jäsenten omaa aktiivisuutta alueella toimivan yhteistyöhaluisen eläinlääkäriin sekä talkooporukan löytämiseksi.

– Me emme voi sanella eläinlääkäreille hintoja, vaan joukkotarkastuksen tarjoamisen edullisemmalla hinnalla täytyy lähteä heiltä itseltään. Onkin yleinen luulo, että SuKoKa maksaa eläinlääkärille joukkotarkastuspäivistä jäsenten saaman edun ja perushinnan erotuksen, mutta todellisuudessa

jäsenten saama hintahuojennus on suoraan eläinlääkäriin meille tarjoama etu, Vilamo muistuttaa.

Pitkäaikainen SuKoKan yhteistyökumppani, pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäri Lotta Axelson tekee SuKoKan jäsenille joukkotarkastuksia, joissa tutkitaan silmät, polvet ja sydän. Hän ottaa vastaan asiakkaita Espoossa omalla klinikallaan Vetsonissa.

– Meillä on hyvä porukka. Eläinlääkiskaverini **Paavo Karihaara** tekee hampaita ja sisätauteja, kun itse keskityn terveystutkimuksiin, silmänsairaisiin ja ontujiin, Axelson kertoo.

Vetson on tuttu paikka monelle eteläsuomalaiselle SuKoKan joukkotarkastuksiin osallistuneelle. Axelson on tehnyt SuKoKalle joukkotarkastuksia oman klinikansa lisäksi Turussa, Tampereella, Kouvolassa ja Oulussa.

– Yhteistyöni SuKoKan kanssa alkoi jo vuosikymmeniä sitten isäni tehdessä tarkastuksia. Olin silloin hänen avustajansa. Opintojeni jälkeen tarkastin aluksi polvia ja sydämiä ja isä katsoi silmät. Sitten suoritin myös silmätarkastustutkimon, ja isäni eläköityessä jatkoin täysipainoisesti tarkastusten tekemistä, Axelson muistelee.

Axelson kiittelee SuKoKan talkoolaisia.

– He tekevät sitä sydämellä. Päivien kulku on hioutunut vuosien varrella sellaiseksi, että kaikki tietävät, mitä tekevät. Minulla on monia hyviä apukäsiä. On milimetripeliä, mistä kulmasta katsoo, jotta näkee silmästä silmänpohjaan. Koska koiran on oltava täysin paikallaan silmätutkimuksen ajan, meillä on leukatelineeksi kutsuttu henkilö auttamassa pitämään koiraa paikallaan.

SuKoKan joukkotarkastustyöryhmä saa säännöllisesti toiveita Axelsonin saamiseksi eri puolille Suomea.

– Elämäntilanteeni vuoksi en voi hetken tehdä niin paljon joukkotarkastuksia kuin tähän asti, ja toiminta keskittyy osaltani pääasiassa omalle klinikalleni Vetsoniin, Axelson kertoo.

Joukkotarkastuksessa koiran terveystarkastus on nopeatempoinen ja napakka tapahtuma.

– Emme tosin ole saaneet valituksia, mutta itse mietin, että kovin herkälle koiralle, joka vaatisi rauhallista ympäristöä ja tutustumista eläinlääkäriin, tämä ei välttämättä ole se paras tapa tehdä terveystarkastus.